

Olimpiada de limbă, comunicare și literatură română
Etapa locală, 18.01.2014
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii
- Timpul de lucru: 3 ore

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. Mama era o ființă primară. „Eine Urmutter”, cum îi spuneam eu mai târziu, făcând uz de un cuvânt nemțesc, ce mi se părea că i-ar cuprinde chipul și prin care o proiectam în arhaic. Fără multă școală, cu instincte materne și feminine, preistorice. Preistorice în sensul deplinătății vitale, grele, masive. Nu avea Mama cunoștințe folclorice deosebit de bogate, dar ea trăia aievea într-o lume croită pe măsura celei folclorice. Existență încadrată în zarea magiei, ea se simțea, cu toată făptura ei, vibrând într-o lume străbătută de puteri misterioase, dar nu se abandona niciodată visării. Ființă impersonală, fără gând întors asupra ei însăși, stăpânită numai de sacrul egoism al familiei, Mama era substanța activă, în jurul căreia luau înfățișare palpabilă toate rânduiețile vieții noastre. Așa o știam cel puțin noi – copiii. În tinerețe fusese o femeie frumoasă, de-o frumusețe care nu avea deloc conștiință de sine. Cât mă privește, nu-mi aduc aminte de ea decât ca de-o femeie mai în vârstă cu mișcări apăsate, ca de-o arătare adusă puțin de spate, cu părul cărunt, apoi ireal de alb și cu ochii mari de basm. Avea în sângele ei o ascendență macedoneană. Strămoșii ei din familia Moga, ce a dat neamului mulți preoți și un episcop, veniseră în Ardeal din Macedonia, pe la sfârșitul veacului al XVII-lea, după reprimarea de către turci a unei răscoale și după arderea acelei Moscopole, cetate balcanică de strălucită faimă ce întreținea impunătoare legături de comerț și de cultură cu Veneția. [...]

Mama, deși credincioasă, nu-și manifesta niciodată religiozitatea sub chipuri ce ar fi izbit. [...] Religiozitatea ei era totuși o realitate. S-ar putea adăuga că Mama suferea de o religiozitate cu adiacențe folclorice și superstițioase ce n-o îndruma spre naos și altar. Chiar în graiul ei de toate zilele se amesteca, plină de aluzii, șoapte, exclamații și formule arhaice, o magie de aspecte pitorești, pe care ființa ei o acumula din obștescul văzduh. Fără îndoială că acest fel al ei mi-a furnizat unele elemente, pe care religiozitatea mea le-a frământat, asimilându-și-le și întrecându-le. Dar atât și nimic mai mult.

(Lucian Blaga, **Hronicul și cântecul vârstelor**)

B. Și mama, care era vestită pentru năzdrăvăniile sale, îmi zicea cu zâmbet uneori, când începea a se ivi soarele dintre nori după o ploaie îndelungată: „Jeși, copile cu părul bălan, afară și râde la soare, doar s-a îndrepta vremea” și vremea se îndrepta după râsul meu...

Știa, vezi bine, soarele cu cine are de-a face, căci eram feciorul mamei, care și ea cu adevărat că știa a face multe și mari minunății: alunga nourii cei negri de pe deasupra satului nostru și abătea grindina în alte părți, înfigând toporul în pământ, afară, dinaintea ușii; închegea apa numai cu două picioare de vacă, de se încrucea lumea de mirare; bătea pământul, sau peretele, sau vrun lemn, de care mă păleam la cap, la mână sau la picior, zicând: „Na, na!”, și îndată-mi trecea durerea... Când vuia în sobă tăciunele aprins, care se zice că făce a vânt și vreme rea, sau când țuia tăciunele, despre care se zice că te vorbește cineva de rău, mama îl muștra acolo, în vatra focului, și-l buchisa cu cleștele, să se mai potolească dușmanul; și mai mult decât atâta: oleacă ce nu-i venea mamei la socoteală căutătura mea, îndată pregătea, cu degetul îmbălat, puțină tină din colbul adunat pe opsasul¹ încălțării ori, mai în grabă, lua funingine de la gura sobei, zicând: „Cum nu se deoache călcâiul sau gura sobei, așa să nu mi se deoache copilașul” și-mi făcea apoi câte-un benchi boghet în frunte, ca să nu-și prăpădească odorul!... Și altele multe încă făcea...

Așa era mama în vremea copilăriei mele, plină de minunății, pe cât mi-aduc aminte; și-mi aduc bine aminte, căci brațele ei m-au legănat [...] și mă alintam la sânu-i, gângurind și uitându-mă în ochi-i cu drag! Și sânge din sângele ei și carne din carnea ei am împrumutat, și a vorbi de la dânsa am învățat. Iar înțelepciunea de la Dumnezeu, când vine vremea de a pricepe omul ce-i bine și ce-i rău.

(Ion Creangă, **Amintiri din copilărie**)

¹ **OPSĂS**, opsasuri, s.n. (Reg.) Partea de la spate a încălțăminteii, cuprinzând și tocul

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Scrive un eseu structurat, de 2-3 pagini, în care să analizezi, în manieră comparativă, pe marginea textelor propuse, *imaginea mamei ca personaj magic aflat în centrul universului copilului*. În elaborarea eseului tău vei avea în vedere:

- interpretarea ideilor și a atitudinilor în construirea imaginii mamei din cele două texte, evidențind mijloacele artistice întâlnite;
- analiza comparativă a instanțelor comunicării în textele epice suport;
- explicarea rolului stilistic al utilizării frecvente a imperfectului în fragmentele date;
- exprimarea unei opinii argumentate despre originalitatea stilistică reflectată în textele propuse.

SUBIECTUL al II-lea (42 de puncte)

Scrive un eseu nestructurat, de minim 2 pagini, în care să-ți exprimi punctul de vedere despre *spațiul natal ca loc al formării personalității copilului*, valorificând cel puțin două opere literare studiate, dar și experiența de lectură/culturală.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 2 pagini. Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de caractere indicată* – 4 puncte).

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total : 120p

Olimpiada de limbă, comunicare și literatură română
Etapa locală, 18.01.2014
Clasa a IX-a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

SUBIECTUL I (42 de puncte):

1. Interpretarea ideilor și a atitudinilor în construirea imaginii mamei în cele două texte (ilustrarea detaliată și nuanțată), evidențierea mijloacelor artistice (figuri de stil, imagini artistice) **12p.**; interpretarea ezitantă în construirea imaginii mamei, fără ilustrarea detaliată și nuanțată, evidențierea superficială a mijloacelor artistice (figuri de stil, imagini artistice) **6 p.**; încercarea de interpretare **2p.**;
2. Analiza nuanțată, în manieră comparativă, a instanțelor comunicării în textele epice suport **10p.**; analiza ezitantă în ilustrarea instanțelor comunicării în textele epice suport **5p.**; încercarea de analiză **2p.**;
3. Explicarea pertinentă și nuanțată a rolului stilistic al utilizării frecvente a imperfectului în fragmentele date **10p.**; explicarea ezitantă **5p.**;
4. Exprimarea argumentată a unei opinii despre originalitatea stilistică reflectată în textele propuse (exemplificări, explicații, comparații) **10p.**; susținerea fără exemplificări, explicații, comparații etc. **5p.**; încercare de argumentare, improvizații **2p.**

SUBIECTUL al II-lea (42 de puncte)

- Elaborarea nuanțată, respectarea temei, valorificarea achizițiilor culturale, originalitatea interpretării – **42p**
- Se va acorda orice punctaj intermediar, în funcție de abordarea temei și de calitatea limbajului.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea trebuie să aibă cel puțin 2 pagini.
Pentru **redactarea** întregii lucrări se vor acorda **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de caractere indicată* – 4 puncte).

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Total : 120p